

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi

The Journal of International Social Research

Cilt: 8 Sayı: 36 Volume: 8 Issue: 36

Şubat 2015 February 2015

www.sosyalarastirmalar.com Issn: 1307-9581

ETÜT UYGULAMASININ ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN MATEMATİK DERSİ BAŞARILARINA ETKİSİ*

THE EFFECT OF PRACTISING STUDY TIME ON THE SUCCESS OF LEVEL OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS AT MATH CLASS

Hülya DOĞAN**

Hasan BOZGEYİKLİ***

Öz

Bu araştırmanın amacı, etüt çalışmalarının ortaokul 7. Sınıf öğrencilerinin, matematik dersindeki başarılarına etkisini araştırmaktır. Araştırma kontrol gruplu ön-test ve son-test modele dayalı deneysel bir çalışmadır. Araştırma 2012-2013 öğretim yılında Kayseri Osman Hilmi Ortaokulu'nda öğrenim gören 7. sınıf öğrencileri üzerinde yapılmıştır. Araştırmanın deney grubu 13 kız ve 12 erkek 25 öğrenci, kontrol grubu da 13 kız ve 12 erkek 25 öğrenciden oluşmuştur. Çalışma kapsamında deney grubundaki öğrencilerin, 7 hafta boyunca haftada iki gün olmak üzere birer saat okulda kalıp 'İstatistik ve Olasılık' konusuna dair işledikleri dersin ödevlerini öğretmen denetiminde okulda yapmaları istenmiştir. Deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin 'İstatistik ve Olasılık' konusuna dair başarıları ön-test ve son-test aşamalarında, uygulanan 10 soruluk başarı testi ile ölçülmüştür. Deneysel işlem sonrasında deney ve kontrol gruplarının ön-test son-test puanları arasındaki farkın anlamlılığını ortaya koymak amacıyla ilişkisiz gruplar için t testi kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda deney ve kontrol gruplarının başarı testi sonuçlarının ön-test-son-test ortalaması puanları arasında 0.05 düzeyinde anlamlı farklılık bulunmuştur. Bulgular, araştırmada denenen etüt programının ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin Matematik dersindeki başarılarını arttırmada etkili olduğunu ortaya koymuştur. Ulaşılan bulgulara bağlı olarak, etüt uygulamalarının Ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin matematik dersindeki başarılarını arttırmada etkili olduğu ve bu yöntemin öğrencilerin başarısını arttırmada kullanılabileceği önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Etüt, Ev Ödevi, İstatistik ve Olasılık, Matematik Başarısı.

Abstract

The aim of this study is to research the effect of practising study time on the level of secondary school 7th students' success at the math class. The research is an experimental work which is based on pre-test, post-test design with control group. Research was performed among 7th grade students at Kayseri Osman Hilmi Secondary School in 2012-2013 fall semesters. Experimental group of the study consisted of 13 female and 12 male students (25 students), whereas control group had 13 female and 12 male students (25 students). The students in the scope of the study who are the members of the experimental group were asked to stay and do their homework at school under control of the teacher throughout 7 weeks for 2 days a week and one hour per day on the lesson in respect of the subject they study "Statistics and Probability". The success level of both experimental and control group students on the issue 'Statistics and Probability' is measured by 10-question achievement at the pre-test and post-test phase. After the experimental procedure in order to put forward the significance of difference between the scores that experimental and control groups get in pre-test and last-test for the unrelated groups t test technique was used. As a result of the analysis performed, there has been a significant difference between the results of the achievement tests of pre-test last-test average scores at a level of 0.05. Findings revealed that the etude program tested in this research was effective at increasing their success at the Math lesson for secondary school 7th grade students. Depending on the revealed findings as it's approved that the etude practices are effective in

* Bu çalışma Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim dalında yapılan "Etüt uygulamasının ortaokul öğrencilerinin matematik dersindeki başarılarına etkisi" adlı yüksek lisans tezinden çıkarılmıştır.

** Bilim uzmanı, hulyapekmezci@hotmail.com

*** Doç. Dr., Erciyes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü

increasing the success of secondary school 7th grade students, this method is recommended to be used for increasing the students achievements.

Keywords: Study Time, Etude, Homework, Statistics and Probability, Success at Maths.

1. Giriş

Eğitim, birey kişiliğinin gelişmesine yardım eden ve bireyi temel alan, onu yetişkin yaşamına hazırlayan, gerekli bilgi, beceri ve davranışlar elde etmesine yarayan süreçtir (Şahin, 2011:11). Hayatın her alanında yer alan eğitimi sadece okullarla sınırlamak mümkün görünmemektedir. Eğitimin, bireyin tüm yaşamı boyunca sürdüğünü ve onun okul içi ile dış çevresinde yaşam boyu edindiği deneyimlerin tümünü kapsadığını vurgulayan Varış (1991: 96)'da, zaman ve mekan yönünden kapsamlı, sürekli, aynı zamanda çok boyutlu bir süreç olarak ifade ettiği eğitimi; bireyin yaşamını sürdürdüğü toplumda pratik değeri olan yetenek, yönelim ve diğer davranış biçimlerini edindiği süreçler toplamı, bireyin toplumsal yeteneklerinin ve en üst düzeyde kişisel gelişiminin sağlanması için seçkin ve kontrollü bir çevreyi ve okul etkinliklerini içine alan sosyal bir süreç olarak tanımlamaktadır.

Eğitimin amacı, kişileri yaşadığı toplumun ve toplumun bağlı bulunduğu çağdaş dünyanın uyumlu bir üyesi haline getirerek onları çağın gerektirdiği bilgi ve becerilerle donatmaktır (Ayaz,1994: 3). Eğitimin belirtilen amaçlarına ulaşmasında önemli olan etkenleri ise; bireyin çağın gerektirdiği bilgi ve becerilerle donatılmaya istekli olması ve bunu kendisinin başarabilmesi olarak sıralamak mümkündür. Verimli bir eğitim sürecinde en çok karşılaşılan güçlüklerden birisi; bireylerin neden eğitim gördüklerinin farkında olmamalarıdır. Özellikle matematik dersine karşı oluşan "Bu konuyu neden öğreniyoruz?", "Bu öğrendiklerimiz işimize yaramaz" düşüncesi, matematik dersine karşı öğrenci tutumlarını olumsuz yönde etkilemektedir. Oysa Küçükahmet (2001: 9)'e göre; Matematik sadece fen bilimleri ve teknolojinin değil sosyal bilimlerden güzel sanatlara kadar bütün bilimlerin temelini teşkil etmektedir. Öyle ki; bu bilimler matematikle ifade edilirse bilimsellik hüviyeti kazanırlar. Matematiğin önemi bundan dolayı yadsınmaz. Matematiği öğrenen bireyler bilgiyi kullanarak günlük hayata aktarabilmelidirler. Öğrenciyi; anlayan, yorumlayan ve uygulayabilen bireyler haline getirebilmek, öğrencilerin matematiğe karşı olumlu tutum geliştirmelerini sağlamakla mümkündür.

Etkili matematik öğretimi için bireylere bilgileri somutlaştıracakları, özümseyecekleri ve bu bilgileri yeni durumlarda kullanacakları ortamlar geliştirmek gerekmektedir. Hazır olmadan öğrencinin aktif olarak edindiği bilgi bireyler için daha kalıcı olmaktadır.. Aksi takdirde ezberlenerek öğrenilen bilgiler zihinde uzun süre kalmayarak yeni kavramların öğrenilmesini olumsuz etkileyecektir. Ezberden uzak katılımın yüksek olduğu öğrenme ortamları, öğrencilerin dersten zevk almasını sağlayarak derse karşı olumsuz tutumların azalmasında yardımcı olacaktır. Dolayısıyla başarısızlıklar azalacaktır.

İlköğretim matematik kavramları arasında bu yaş çocuklarının öğrenmekte zorlanacağı kavramlar yoktur. Başarısızlığın sebepleri arasında, matematik öğretiminde öğrencilere, ilişkisel anlamayı sağlayıcı yardımda bulunmayışımız önemli bir rol oynamaktadır (Baykul, 1999: 45-46). Bunun diğer bir yüzü ise; öğretmenler bu ilişkiyi sağlasa, ilişkilerin mantığını anlatsa dahi öğrenciler derste anladıklarını tekrar etmemeleri durumunda öğrenmenin gerçekleşmemesidir. Öğrencilerde temelden gelen ödev yapmama davranışı konunun anlaşılmasına rağmen özümsemeden unutulmasına sebep olmaktadır. Bu sebeple "matematik zordur, matematik dersinde başarısızım" tabusunun yıkılmasında dersin işleniş kadar derste işlenenlerin tekrar edilmesi ve ev ödevlerinin yapılmaması önemli bir yer tutmaktadır.

Ödevin birçok açıdan öğrencilere yardımcı olduğu ileri sürülmektedir. Bunlardan bazıları;

1. Derste öğrenilenleri gözden geçirmeyi ve pratik yapmayı sağlar.
2. Ertesi ders için hazır olmayı sağlar.

3. Herhangi bir konuda araştırma yapmak için web sitelerinden yararlanmayı, referans kitaplardan ve kütüphaneden yararlanmayı sağlar.
4. Sınıf ortamından daha çok bir konu üzerinde yoğunlaşmayı sağlar.
5. Tek bir göreve yönelik olarak farklı becerileri uygulayarak öğrenmelerini bütünleştirmeyi sağlar (Kitap raporları, bilimsel projeler gibi)
6. Öğrencilerin sahip oldukları becerilerini uygulayarak yeni durumlara yönelik olarak öğrenmeyi artırmaktadır (MEB, 2011).

İstenmeyen bir davranış olan ödev yapmamanın tek sebebi öğrenci değildir. Bütün sebepler irdelenmeden hemen öğrenciyi sorumlu tutmak eğitim adına önemli bir yanılıdır. Üstelik böyle bir davranış da ödev yapma sıklığını arttırmaz, aksine tamamen bitirir. Böylece öğrenci, yeteneği olan başka alanlardan da soğumaya başlar. Çünkü öğretmenin sınıf yönetimi yaklaşımı ve iletişim yaklaşımı öğrenciyi öğrenmekten ve okutmaktan soğutabilir (Okutan, 2010: 48). Bu durumda yapılması gereken; velilerle iş birliği içinde olup, öğrenciye yarar sağlayacak, öğrencilerin yapabileceği ödevler verilmesi veya verilen ödevlerin, zaman yettiğinde, öğretmenlerce kontrol edilip gerekli dönütlerin sağlanması olabilir. Bunun yanı sıra ödevlerin yapılmasında, velileri biraz da olsa devre dışı bırakan, ödevlerin etüt saatinde yapılmasına dayanan programlardan da bahsetmek mümkündür.

Okulda, ders saatlerinin bitiminden itibaren uygulanmakta olan etüt çalışmalarının yapılmasının, birçok amacı bulunmaktadır. Bunlardan bazıları, etüt yönergesinde şu şekilde sıralanmıştır:

1. Öğrencilerin, öğretmen gözetiminde okul derslerinde yaptıkları çalışmalarını değerlendirme, yapacakları çalışmaların hazırlığını gerçekleştirme, verimli ders çalışma becerisi kazanma, bilgi ve kazanımlarını pekiştirmelerine yardımcı olmak.
2. Öğrenciye, önce günlük görevlerini tamamlaması için gerekli öğretim desteğini vermek, sonra da kendi seçeceği etkinliklere katılmasını sağlamak.
3. Öğrencileri sıkımayacak, sıkmadığı gibi eğlendirecek, eğlendirirken de eğitecek bir çalışma programı uygulamak.
4. Öğrencinin, okul sonrasındaki zamanını en verimli şekilde kullanmasını sağlamak.
5. Velinin, öğrencisinin görevleri ile ilgili kaygılarını en alt düzeye indirmek.
6. Öğrencinin kendine güven, kendini özgürce ifade etme, yaratıcılık, etkin iletişim kurma, soru sorarak çözümler üretme, araştırmacılık, sportmenlik ve centilmenlik özelliklerini desteklemek (26/10/2007 tarih ve 510/19279 sayılı Yönerge).

Etüt faaliyetlerinin yukarıda sayılan amaçları göz önüne alındığında etüt uygulamalarının öğrenci başarısını arttırmadaki etkisinin somut olarak ortaya konulması ihtiyacı önemli bir konu olarak öne çıkmaktadır. Bu nedenle bu çalışmada ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin etüt çalışmalarının matematik dersi başarısını etkileyip etkilemeyeceğini deneysel yöntemi kullanarak belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaca ulaşmak amacıyla araştırma hipotezleri aşağıdaki gibi belirlenmiştir;

Bu araştırmanın hipotezi; "Ortaokul 7. sınıf düzeyinde, matematik dersi etüt çalışmalarına katılan öğrencilerin akademik başarısı, matematik dersi etüt çalışmalarına katılmayan öğrencilerin akademik başarılarından anlamlı derecede yüksektir." olarak belirlenmiştir.

Alt Hipotezler ise;

1. Etüt programına katılan deney grubundaki öğrencilerin matematik dersi başarı testi puanları, etüt programına katılmayan kontrol grubundaki öğrencilerin matematik dersi başarı testi puanlarından anlamlı düzeyde yüksektir.
2. Deney grubu ve kontrol grubundaki öğrencilerin izleme testi puanları ile son test puanları arasında anlamlı fark yoktur.

şeklinde belirlenmiştir.

2. Yöntem

Bu araştırmada, ev ödevlerini etüt saatlerinde düzenli olarak yapan deney grubu ile verilen ev ödevlerini evde yapmaları istenen kontrol grubu üzerinde çalışılmıştır. Dolayısıyla “denk olmayan kontrol gruplu ön test-son test deneysel desen” kullanılmıştır (Erden, 1998: 52-53). Araştırmanın bağımsız değişkeni etüt programı, bağımlı değişkeni ise öğrenci başarısıdır. Araştırmada verilerin toplanması, analizi ve yorumlanmasında nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Etüt programında öğrencilerin ve velilerin gönüllü olması durumu göz önünde bulundurulmuştur. Programa dâhil edilecek öğrenciler hafta 2 gün 1’er saat olarak düzenlenecek etüt saatlerinde öğretmen gözetiminde ev ödevlerini yapmışlardır. Etüt programa katılmayan kontrol grubu öğrencilerinin ödevleri ise ertesi ders kontrol edilmiştir.

2.1. Deney ve Kontrol Gruplarının Belirlenmesi

Bu araştırmanın deney grubu, Kayseri İli Talas ilçesinde bulunan Osman Hilmi Kalpaklıoğlu Ortaokulunda okuyan öğrenciler, örnekleme ise bu okuldaki 7. Sınıf öğrencileri oluşturmaktadır.

Tablo 1: Deney ve Kontrol Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Başarı Testi Ön test Puanlarının Farklılaşmasına İlişkin t testi sonuçları

Grup	N	$\bar{X}$	Std. Sap.	t	P
Kontrol	25	24,92	10,70	,382	,704
Deney	25	26,04	10,01		

Tablo 1’de görüldüğü gibi kontrol grubundaki öğrencilerin ön-test puan ortalamaları 24,92 ve standart sapmaları 10.70 olarak hesaplanmıştır. Deney grubundaki öğrencilerin ön-test puan ortalamaları ise 26.04 ve standart sapmaları 10.01 olarak hesaplanmıştır. Grupların puan ortalamaları arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla hesaplanan t değeri ($t=,382$, $p<.05$) grupların puan ortalamaları arasındaki farkın .05 düzeyinde anlamlı olmadığını göstermektedir. Bu bulguya göre ön-test aşamasında deney ve kontrol gruplarının başarı düzeyleri birbirine benzemektedir.

2.2. Veri Toplama Araçları

Yapılan araştırmada “İstatistik ve Olasılık” konusuna ait hazırlanan başarı testi, deney ve kontrol grubuna uygulanmadan önce konusunda uzman kişilerin görüşü alınarak kapsam geçerliliği sağlanmış, sonra konuyu işlemiş öğrencilere uygulanarak madde analizi yapılmıştır. Yani madde güçlük indeksi ve madde ayırt edicilik indeksi hesaplanmıştır. Madde güçlük indeksi 0.20 ila 0.80 arasında olmayan maddeler ve madde ayırt edicilik indeksi 0.20’den küçük olan maddeler testten çıkarılmıştır. Böylelikle teste son hali verilmiştir. Sonra başarı testinin güvenilirlik katsayısını hesaplamak için, matematik başarı testlerinde kullanılması uygun olan (Büyüköztürk, 2003: 164-165) Kuder-Richardson 20 formülü ile güvenilirlik katsayısı hesaplanmıştır. Daha sonra konuya ait başarı testi 7. Sınıf öğrencileri için uygun hale getirilip deney ve kontrol gruplarına ön test son test ve izleme testi olarak uygulanmıştır.

2.3. Verilerin Analizi

Araştırmada denenen etüt programının, öğrencilerin akademik başarıları üzerinde etkili olup olmadığını ortaya koymak amacıyla iki grubun ön-test son-test fark puanlarına ait ortalama puanları arasındaki farkın anlamlılığını $(X_2-X_1)-(X_4-X_3)$ ilişkisiz gruplar için t testi ile analiz edilmiştir (Karasar, 1995; Kaptan, 1998; Büyüköztürk, 2001). Ön-test son-test kontrol gruplu desende deneysel işlemin etkililiğini test etmek için hesaplama ve yorumlama bakımından kolay bir teknik olması nedeniyle bu yola başvurulmuştur. İki grubun öntest son-test fark puanlarına ait ortalama puanları arasında t testi tekniği kullanılmasının diğer bir nedeni de deney grubu için ön-test ve son-test arasında, kontrol grubu içinde ön-test ve son test ortalaması arasında t testi yapılmasının 1. tür hata üretme olasılığının olmasıdır (Balçı, 2000). Bu nedenle analizde öncelikle son-test puanlarından ön-test puanları çıkartılarak fark puanları bulunmuş, daha sonra deney ve kontrol gruplarının fark puanlarına ilişkin ortalama puanları

arasındaki fark, ilişkisiz gruplar için t testi ile test edilmiştir (Bozgeyikli, 2005). Araştırmada manidarlık düzeyi ,05 olarak alınmıştır.

3. Bulgular

Bu bölümde araştırmanın hipotezlerinin test edilmesine ilişkin yapılan istatistiksel işlemler ve bu işlemler sonucunda ortaya çıkan bulgulara yer verilmiştir.

Hipotez 1: Etüt programına katılan deney grubundaki öğrencilerin matematik dersi başarı testi puanları, etüt programına katılmayan kontrol grubundaki öğrencilerin matematik dersi başarı testi puanlarından anlamlı düzeyde yüksektir.

Deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin istatistik ve olasılık konusuna dair geliştirilen başarı testinden aldıkları ön-test puanları ile son-test puanlarına ilişkin ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2: Deney ve Kontrol Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Başarı Testi Öntest-Sontest Puanlarının Aritmetik Ortalama, Standart Sapma Değerleri

	Grup	N	$\bar{X}$	Std. Sap.
Ön test	Kontrol	25	24,92	10,70
	Deney	25	26,04	10,01
Son test	Kontrol	25	34,16	14,61
	Deney	25	45,64	11,09

Tablo 2 incelendiğinde deneysel süreç başlamadan önce deney ve kontrol grubunun ön-testten aldıkları puanlarının aritmetik ortalamaları birbirine yakın olduğu görülmektedir. Ancak aynı durum son-test puanları için geçerli değildir. Ayrıca tablodan son-test puanlarının arasındaki farkın deney grubunun lehine değiştiği görülmektedir.

Tablo 2’de, deney grubundaki öğrencilerin başarı testinden aldıkları ön-test puan ortalamaları ($\bar{X} = 26.04$) ile son-test puan ortalamaları ($\bar{X} = 46.64$) arasında 20.6 puanlık bir fark olduğu, kontrol grubunun ön-test puan ortalaması ($\bar{X} = 24.92$) ile son-test puan ortalaması ($\bar{X} = 34.16$) arasında ise 9.24 puanlık bir fark olduğu görülmektedir. Deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin ön-test puanları ile son-test puanları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığını ortaya koymak amacıyla t testi yapılmıştır. Bu analize ilişkin sonuçlar Tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 3: Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Başarı Testi Sontest - Öntest Fark Puanlarının farklılaşmasına ilişkin t testi sonuçları

Grup	N	$\bar{X}$	Std. Sap.	t	P
Kontrol	25	9,24	16,25	2,677*	,010
Deney	25	19,60	10,50		

*p<,05

Tablo 3 incelendiğinde, deney ve kontrol grubunun fark puanları ortalamaları arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür ($t=2,677$, $p<,05$). Deney grubundaki öğrencilerin başarı testlerinden aldıkları puanların kontrol grubundaki öğrencilerin başarı testinden aldıkları puanlardan daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu sonuç, deney grubundaki öğrencilerin yüksek puan almasının nedeni olarak deneysel işleme yani etüt programına katılmış olmalarına bağlanabileceğini göstermektedir. Bu durumda, istatistik ve olasılık konusunda 7. Sınıf öğrencilerinin akademik başarısını arttırmada etüt programının önemli bir etken olduğu anlaşılmaktadır. Bu bulgu hipotez 1’i desteklemektedir.

Hipotez 2: Deney grubu ve kontrol grubundaki öğrencilerin izleme testi puanları ile son test puanları arasında anlamlı fark yoktur.

Deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin istatistik ve olasılık konusuna dair geliştirilen başarı testinden aldıkları son-test puanları ile izleme testi puanlarının farklılaşma

düzeyini ortaya koymak amacıyla bağımlı gruplar için t testi analizi yapılmıştır. Yapılan analize ilişkin bulgular Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4: Deney Ve Kontrol Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Son-Test Ve İzleme Testi Puanlarının farklılaşmasına ilişkin Bağımlı Gruplar İçin t Testi sonuçları

Grup	Test	N	$\bar{X}$	Std. Sap.	t	P
Kontrol	Son-test	25	34,16	14,61	1,693	,103
	İzleme Testi	25	35,28	12,85		
Deney	Son-test	25	45,64	11,09	1,365	,185
	İzleme Testi	25	46,48	10,47		

*p<,05

Tablo 4 incelendiğinde kontrol grubunun son-test ile izleme testi puanları arasında anlamlı fark olmadığı görülmektedir ($t= 1,693$, $p < .05$). Aynı şekilde deney grubunun da son-test ile izleme testi puanları arasında anlamlı fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($t= 1,693$, $p < .05$). Bu durum bize öğrencilere 1 ay sonra uygulanan izleme testi sayesinde alınan etüt konularına dair öğrenme düzeylerinin değişmediğini göstermektedir.

Sonuç ve öneriler

Her birey birbirinden farklı ve özeldir. Bu yüzden her bireye verilen eğitimin aynı olması beklenemez. Fakat günümüzde eğitimi bireyselleştirme çabaları ne kadar artsa da yeterli düzeyde olmadığı görülmektedir. Aynı yıl doğan bütün bireylerin aynı algı seviyesinde olduğunu varsayıp genel bir program belirlenmesi birçok öğrencinin seviyelerine uygun ders işlenmemesine neden olmaktadır. Bu yanlışlığın giderilebilmesi için daha az mevcutlu sınıflar, donanımlı öğretmenler ve çocuğunu iyi tanıyan veliler gerekmektedir. Böyle bir işbirliğinin sonucunda yetiştirilecek çocuklar kendi özelliklerine uygun, sevdikleri ve istedikleri mesleği yapabilecek ve böylece mutlu birer birey olacakları düşünülmektedir.

Yapılan araştırmada 7. sınıf öğrencilerine uygulanan etüt programının 'istatistik ve Olasılık' konusunda öğrencilerin akademik başarılarını olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerde görülen ödev yapmama, ödevi unutma veya ödevi önemseme gibi davranışlar ve bu durumun ders başarısına olumsuz etkisi nedeniyle bağımlı değişken olarak etüt programı seçilmiştir. Derste öğretmen ve öğrenci tarafından verilen emek sayesinde öğrencilerin konuyu anladığı fakat ödevi yapmadan veya konuyu tekrar etmeden konunun öğrenilmesinde güçlük yaşandığı bilinmektedir. Öğrencilerin ödev yapmayı önemsememeleri nedeniyle başarılarının istenen seviyeye gelememesi göz önüne alındığında, öğrencilerin ödev yapmaları konusunda teşvik edilmesi ve denetlemeleri önem kazanmaktadır. Öğrencilerin ödevlere gerekli önemi vermemelerinin nedeni, ödevlerin onlara kazandıracaklarının bilincinde olmamalarından kaynaklandığı düşünülmektedir.. Dolayısıyla öğrencilere, neden ödev yapmaları gerektiği konusunda farkındalık yaratmak çok önemli görülmektedir.

Öğrencilerin ödevde karşı olumsuz bakış açısını değiştirmek adına ödevler daha cazip hale getirebilir. Okulda etüt zamanlarının düzenlenerek öğrencilerin seçeceği öğretmenlerden etüt almaları sağlanabilir. Yapılan etütlerle programa katılan bütün öğrenciler (ödevlerini yapmayan öğrenciler dâhil) ortam gereği ödevleriyle ilgilenmek durumunda kalacaklardır. Bu sayede öğrencilerde ödev yapma bilinci gelişecek ve zamanla bireysel kontrolü sağlayabilir düzeye geleceklerdir. Ödev sorumluluğu sadece ödevin bitmesiyle sona ermemektedir. Ödevin not alınması, zamanında yapılması, yapılan ödevi getirmeyi unutmadan teslim edilmesi gibi öğrencinin dikkat etmesi gereken durumlar vardır. Aslında bu aşamaların hepsi de birer ödevdir.

Ödevini yapan öğrenci açısından bakıldığında; yerine getirilen bu kadar sorumluluk sonucunda ödevlerin kontrol edilmemesi, gerekli dönütlerin verilmemesi veya ödevini yapan öğrenciyle yapmayan öğrencinin ayırt edilmemesi gibi durumlar nedeniyle öğrencilerin şevki kırılmaktadır. Çünkü öğrenciler yaşları gereği uzun vadede kazanacaklarını algılayamadıkları için sadece bugün eline geçen ile ilgilenmektedir. Bu sebeple verilen ödevlerin kontrollerinin, zaman ve müfredat el verdikçe, öğretmenler tarafından yapılması, diğer zamanlarda da

görevlendirilmiş öğrencilerce denetlenmesiyle ödevlerin daha düzenli yapılmasının sağlanacağı düşünülmektedir.

Ödevlerin yapılmamasının tek sebebi öğrenci davranışları değildir; öğretmenlerin amaca uygun olmayan ve öğrenci seviyesini dikkate almadan ödev vermeleri de ödevlerin yapılmamasına neden olmaktadır. Aynı zamanda ailelerin, gerek ekonomik koşullar nedeniyle gerekse öğrencinin eğitimini önemsememeleri nedeniyle, ev içinde öğrencinin çalışması için alan düzenlememesi de ödevin yapılmasını engellemektedir. Aileler konusunda yaşanan bir diğer sorun ise; öğrenciye verilen ödevlerin veliler tarafından yapıyor olmasıdır. Bu durumun sebebi; velilerce çocuklarına iyilik yapılması olsa da gerçek neden velilerin de öğrencilere neden ödev verildiği bilincinde olmamaları olabilir.

Öğrencilere verilen ödevlerin niteliği de ödevlerin yapılmasını etkilemektedir. Örneğin; çoktan seçmeli soruların olduğu ödevler öğrencilerce daha çok tercih edilmektedir. Bunun sebebi öğrencinin kendini ve öğretmenini kandırmaya yönelik hareketleridir. Sorular okunmadan işaretlenen cevaplar öğrenciyi hoş olmayan davranışlara sevk etmektedir. Benzer yanlışlıklar ders kitabından ve çalışma kitabından verilen ödevlerde de yaşanmaktadır. Ülke genelinde aynı ders kitapları MEB tarafından ücretsiz olarak dağıtılmaktadır. Teknolojinin gelişmesiyle gelen olumsuzlukların biri de bu noktada yaşanmaktadır. Bazı öğrenciler daha işlenmemiş konuların bile cevaplarını internetten bakarak kitaplarına yazmakta ve verilen ödevleri yaptıklarını iddia etmektedirler. Bu durum hem öğrencinin ödevi yapmak için gayret göstermesini engellemekte hem de öğrenciyi yalan söylemeye teşvik etmektedir.

Ödevler, eğitim sisteminin bir parçası olmakla birlikte, okul saatleri dışında yapılan çalışmalardır. Okulda işlenen konuları tamamlar özelliktedirler. Çünkü ödevler genelde okulda işlenen konuları tekrar etmek veya yapılan alıştırmaları pekiştirmek için verilmektedir. Okulda öğretmenlerin müfredat yetiştirme çalışmaları ve sınıf mevcudunun fazlalığı nedeniyle ödevlerin her zaman öğretmenlerce bireysel olarak kontrolü mümkün olmadığından bu görev velilere paylaşılmalıdır.

Bireylerin her durumunda olduğu gibi aile yaşamlarındaki farklılıklar öğrencilerin eşit şartlarda ilgi görmelerini engellemektedir. Anne ve babası çalışan, vefat etmiş ya da ayrılmış ailelerin çocukları ödev kontrolü konusunda diğer öğrenciler kadar ailelerinden destek görememektedirler. Eşitliği sağlama adına okullarda düzenlenecek etüt saatlerinde öğretmen ya da gönüllü velilerin denetiminde öğrencilerin verilen ödevleri yapmaları hem onların akademik başarılarını olumlu etkileyecek hem arkadaşlarıyla vakit geçirmiş olacak hem de kendisine zarar veren alışkanlıklardan uzak durmuş olacaklardır. Ortaokullarda iki yıldır uygulanan seçmeli dersler, aslında düşünülen etüt programına benzemektedir. Fakat işlenmesi gereken ayrı bir müfredatının olması, bir sınıftaki bütün öğrencilerin aynı dersi seçmeyecek olması bakımından istenilen verimi karşılayamayacağına inanılmaktadır.

Daha önceki yıllarda özellikle büyükşehirlerde çalışan velilerin çocuklarını okuldan geç almak ve derslerini takviye ettirmek için etüt sistemi uygulanıyor ve bunun için veliler okula belirli ücretler ödüyorlardı. Ancak okullarda etüt yapılması Milli Eğitim Bakanlığı'nın 19.08.2009 tarihinde yayınladığı genelge ile yasaklandı. Etüdün kaldırılmasının sebebini "Mevcut kanunlara göre öğretmenlerin ek iş yapamayacağı gerekçesiyle Maliye Bakanlığı'nın karşı çıkması" olarak açıklanmıştır. Okullarda hafta sonlarında yapılan kurslarda ise herhangi bir değişiklik yapılmamıştır (URL-1). (Yapılan bu araştırmada öğrencilere uygulanan etüt programından hiçbir ücret talep edilmemiştir.)

Bu durum, etütleri gönüllülük esasına göre yapan öğretmenlerin de sınırlandırılmasına neden olmuştur. Oysa verilen etütlerle hafta sonu kurslar arasında içerik anlamında fark bulunmamaktaydı. Ayrıca öğretmenlerin etüt vermesinin ek iş olarak algılanması bir başka yanlış düşüncedir. Çünkü etüt vermek yani ders işlemek öğretmenlerin işidir. Etütler sayesinde hem öğrencilerin akademik başarıları artacak, hem de çalışan velileri olan öğrenciler güvenilir bir sosyal ortamda ödevlerini yapmış olacaklardır. Böylece anne baba ile geçirilen zaman daha sakin ve kaliteli olabilecektir.

KAYNAKÇA

- AYAZ, N. (1994). *TBMM 1995 Yılı Bütçe Raporu*. Ankara.
- BAYKUL, Yaşar (1999). *İlköğretimde Matematik Öğretimi*, Ankara: Anı Yayıncılık.
- BOZGEYİKLİ, Hasan. (2005). *Mesleki Grup Rehberliğinin İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Meslek Kararı Vermede Kendilerini Yetkin Görme Düzeylerine etkisi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
- BÜYÜKÖZTÜRK, Şener., (2001) *DeneySEL Desenler-Ön-test-Son-test Kontrol Gruplu Desen ve Veri Analizi*, Ankara: PegemA yayınları
- BÜYÜKÖZTÜRK, Şener. (2003). *Veri Analizi İçin El Kitabı*, Ankara: Pegem Yayıncılık.
- ERDEN, Münire (1998). *Eğitimde Program Değerlendirme*, Ankara: Anı Yayıncılık.
- KAPTAN, Saim. (1998). *Bilimsel araştırma ve istatistik teknikleri*. Ankara: Tekışık Web Ofset Tesisleri.
- KARASAR, Niyazi. (1995). *Bilimsel Araştırma Yöntemi* (7. Basım) Ankara: 3A Araştırma Eğitim Danışmanlık.
- KÜÇÜKAHMET, Leyla,(2001). *Ders Kitabı İnceleme Klavuzu*, Ankara: Nobel Yayınları.
- MASKAN, A, Kadir, MASKAN, M. Handan ve ATABAY, Kasım (2007). "İlköğretim 4. Sınıf Fen Ve Teknoloji Ders Kitabının Değerlendirme Ölçütleri Yönünden İncelenmesi." *D.Ü. Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*. S. 9, s. 22-32.
- EARGED - Millî Eğitim Bakanlığı Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı (2011). *İlköğretim Okullarındaki (1-5. Sınıf) Ödev Uygulamalarının Değerlendirilmesi Araştırması* (ss.16).
- OKUTAN, Mehmet. (2010). *Sınıf Yönetiminde Örnek Olaylar*. Ankara: Öğreti Yayınları.
- ŞAHİN, Çavuş ve BOYACI ALTINAY, Yasemin., (2008). "İlköğretimde Ev Ödevlerine Yönelik Etüt Çalışmaları: Kavramsal Bir Analiz" *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*,1,(1), 41 52.
- VARIŞ, Fatma (1991). *Eğitim Bilimine Giriş*. Ankara: A.Ü.B.
- URL-1 :<http://www.pdrhizmetleri.com/archive/index.php/t29979.html> adresinden 08/04/2014 tarihinde indirilmiştir.